

2. místo

Jakub Rechnerovský

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
třída DMS2

Domek mezi mrakodrapy

Koukáš na babičku, jak v červeném ušáku, který dostala od tvého dědy k sedmdesátým narozeninám, plete stejně barevnou šálu s nepravidelnými vzory a z hrnku položeného na stole průběžně usrkává svoji oblíbenou kávu.

Napadne tě, že takhle si asi babička představuje svůj obyčejný život. Bez stresu, v důchodu, v manželství s dědou, které trvá už něco přes padesát let, s puštěnou televizí jako výplň nekonečného ticha, zaprášenými žaluziemi třepetajícími se na okně. Chceš to ale tak stejně? Usoudíš, že každý obyčejný život je obyčejný jinak. Tvoje máma už odjakživa pracuje v rodinné pekárně, kterou brzy po otci, tvém dědovi, převezme, stejně jako tvoje babička po večerech plete, občas zajde s tvým tátou do kina, někdy do divadla. Obyčejný život.

Tvůj táta je vědec. Ve staré našedlé budově v centru města se hrabe v různých ampulích a zkumavkách, když objeví sebemenší nečistotu na svém bílém plášti, ihned ji strčí pod mikroskop a dlouhé hodiny ji zkoumá. Nerozumíš tomu, ale nekladeš žádné otázky, protože díky němu máš vše, na co si jen vzpomeneš. Playstation, počítač, pokoj s vlastním záchodem a šatnou, značkové oblečení, které je dražší, než mají všichni tví spolužáci dohromady, letní dovolenou v Karibiku a zimní v Alpách, sem tam ve školním roce odletíš na pár dnů, pokaždé do jiné země. Možná je obyčejnost cestou k úspěchu, ale někde v hlavě tě tíží myšlenka, přímo odpor k vedení stejného života, jako žijí tví rodiče. Proč? Nevoní ti snad statisčové dovolené? Nebo barák za dvacet milionů?

Tyhle věty ti pokaždé říká otec, když se rozhodneš být sám sebou, když se rozhodneš být neobyčejný. Zní ti odporně, přímo tě pálí na jazyku, jako by ti otec přiložil k ústům žhavý kámen. Postupně si k němu začínáš budovat zášť a klást otázky, na které si nedokážeš odpovědět.

Proč nemůžeš být obyčejný jinak? Proč se věci a lidi rozdělují na obyčejné a neobyčejné? Přijde ti, že váha lidského života se určuje podle toho, jak moc je někdo obyčejný. Tvůj otec je vážený vědec s tituly delšími, než je jeho jméno, má rodinu, syna, postavil dům, jezdí na dovolené. Obyčejné? Ano! V žebříčku lidských životů se umístil v první desítkě!

Stejně tak máma pokračuje v rodinné tradici – pracuje v rodinné pekárně, má vystudovanou vysokou školu, našla si tvého tatku, vzali se, porodila tebe, účastní se každé kulturní akce v okolí a nezmešká jediné třídní schůzky. Je to obyčejné? Ano! Sice ne dost na to, aby v obyčejnosti dohnala tvého otce, ale rozhodně se umístila hodně vysoko.

A pak jsi tady ty. Chodíš do třetáku, nic moc tě nezajímá, fotbal ani žádný jiný kolektivní sport nehraješ, kamarádů máš málo, bavíš se sotva s jedním. Každý týden, někdy i častěji, s sebou vláčíš jinou knížku, do které můžeš uniknout od okolního obyčejného světa. Spolužáci se ti smějí za to, jak chodíš, jak mluvíš, jak zbytečně vysoký máš hlas, upozorňují tě na to, že tvá neobyčejnost je znak slabosti, přímo ti ukazují, jak nízko oproti nim jsi. Ty se to snažíš nevnímat, ale to, že jsi jiný, tě neuvěřitelně sráží dolů. Přeješ si, aby ti všichni rozuměli, abys na tom byl stejně jako ostatní, ale snažíš se marně. Dokonce ti občas připadá, že čím víc usiluješ o to doopravdy být jako ostatní, tím víc se tvá neobyčejnost projevuje. Celé tvoje tělo křičí, jak moc jiný jsi, jak každý krok, každý tvůj pohyb rukou je rozdílný.

Máš strejdu. S tvou matkou vyrůstal v jednom bytě, dokonce v jednom pokoji. Vídáš ho tak dvakrát za půl roku a jeho „portfolio“, které mimochodem máš v hlavě uložené na každého člověka, je skoro identické s tím otcovým a matčíným. Z domu odešel ve dvaceti, hned si našel práci v jedné pražské restauraci, ve které zůstal až doteď. Vždy se mu dařilo více než dobře. Pět let poté si našel tvoji tetu a po dalším roce už měli první dítě. Na mateřskou šla samozřejmě tvoje teta a strýc nosil domů peníze. V tuto chvíli restauraci spoluvlastní, takže políčko „kariéra“ si v portfolio zaškrtněš jako splněné, a to samé uděláš i s imaginárním políčkem „rodina a děti“. Titul sice zatím nemá, ale aby v žebříčku obyčejnosti nezaostával, dodělává si ho na Karlovce. Dva roky už má za sebou a další dva ho ještě čekají. Studuje ekonomii a finance.

Mimo jiné si užívá, když může dát najevo svoje úspěchy. Ať už z práce, ve které se mu opravdu daří a počet jeho zákazníků každým měsícem roste, nebo z osobního života. Chlubí se svou manželkou, dítětem, o kterém prohlašuje, že je geniální, a i kdyby to s ním dopadlo špatně, bude minimálně doktor, nebo svými rasistickými a homofobními názory. Pokaždé děláš, že to neslyšíš, i když ti to svazuje žaludek tak, že cokoliv sníš, pošleš ihned zpět.

Takže strejda je sice za oběma tvými rodiči, ale v žebříčku rychle šplhá nahoru.

Babička má šálu hotovou. Vstane z ušáku a pohladí tě po vlasech tak, že ti celý účes, na kterém jsi ráno v koupelně pracoval dobrých dvacet pět minut, úplně zničí. Nenaštve tě to. Naopak jí oplatíš úsměv, který ti z kuchyně posílá. Také je to jediný člověk, který ti ukazuje cestu. A i když je její život obyčejný více než kohokoliv jiného, v tom tvém, který je úplným opakem, tě bezmezně podporuje. Dokonce vám s přítelem dovolila u ní chvíli bydlet, když jsi utekl od rodičů.

Ačkoliv jsi jiný, pro ostatní neobyčejný a zvláštní, vnímáš svůj život jako tu nejnormálnější věc, kterou máš. S otcem se neuvidíš dvacet let.